

Total No. of Printed Pages—6

2 SEM TDC RD G 1

2 0 1 7

(May)

RURAL DEVELOPMENT

(General)

Course : 201

(**Rural Economy of India**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32/24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা/তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Choose the correct answer/Answer the following questions :

- (a) 2011 বৰ্ষৰ লোক-পিয়ল মতে, ভাৰতৰ মুঠ কৰ্মক্ষম জনসংখ্যাৰ কিমান শতাংশ গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ বাসিন্দা ?

According to 2011 Population Census, what percentage of total workforce of India is rural?

- (i) 30%
(ii) 28%
(iii) 35%
(iv) 40%

- (b) ভাৰতত ভূমি সংস্কাৰৰ এটা কুফল লিখা।
Write one adverse effect of land reforms in India.
- (c) প্ৰধানমন্ত্ৰী আৱাস যোজনাৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
Mention one feature of Pradhan Mantri Awas Yojana.
- (d) ভাৰতত সেউজ বিপ্লৱৰ এটা আসোঁৱাহ উল্লেখ কৰা।
Mention one demerit of Green Revolution in India.
- (e) কৃষিক্ষেত্ৰৰ বিপণনৰ এটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।
Mention one problem of agricultural marketing.
- (f) প্ৰধানমন্ত্ৰী জন-ধন যোজনা কেতিয়া আৰম্ভ কৰা হৈছিল?
When was Pradhan Mantri Jan-Dhan Yojana launched?
- (i) 2014
- (ii) 2015
- (iii) 2016
- (iv) ওপৰৰ এটাও নহয়
None of the above

(g) NABARD-ৰ মুখ্য কাৰ্যালয় ক'ত অৱস্থিত?

Where is the headquarters of NABARD located in?

(h) NABARD প্ৰতিষ্ঠা হোৱা বছৰটো হৈছে

NABARD was established in

(i) 1982

(ii) 1983

(iii) 1984

(iv) 1985

2. তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা
(প্ৰতিটো 100 শব্দৰ ভিতৰত) :

4×4=16

Write short notes on any *four* of the following
(within 100 words each) :

(a) ভাৰতৰ কৃষিক্ষেত্ৰত আয় অসমতা

Income inequality in India's agriculture sector

(b) ভাৰতৰ কৃষিক্ষেত্ৰলৈ সেউজ বিপ্লৱৰ অৱদান

Contribution of Green Revolution to Indian agriculture

(c) হস্ততাঁত আৰু হস্তশিল্পই সন্মুখীন হোৱা সমস্যাৰাজী

Problems faced by handloom and handicrafts

- (d) গ্ৰাম্য নিযুক্তিহীনতাৰ কাৰণ
Causes of rural unemployment
- (e) গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিত গ্ৰাম্যঋণৰ গুৰুত্ব
Importance of rural credit in rural economy

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো 500 শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (within 500 words each) :

3. (a) গ্ৰাম্য ভাৰতৰ আৰ্থিক গাঁথনিৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যবোৰ আলোচনা কৰা।

11

Discuss the salient features of the economic structure of rural India.

অথবা /Or

- (b) গ্ৰাম্য ভাৰতৰ বৃত্তিগত গাঁথনিৰ এটা আভাস দিয়া।
বৃত্তিগত গাঁথনিত হোৱা পৰিবৰ্তনবোৰ আলোচনা কৰা।

5+6=11

Highlight the occupational composition of rural India. Discuss the changes that have occurred in the occupational composition.

4. (a) ভাৰতবৰ্ষৰ ভূমি সংস্কাৰৰ উদ্দেশ্যবোৰ আলোচনা কৰা।
ভাৰতীয় কৃষিক্ষেত্ৰত ভূমি সংস্কাৰৰ প্ৰভাৱ বৰ্ণনা কৰা।

5+7=12

Discuss the objectives of land reforms in India. Describe the effects of land reforms on Indian agriculture.

(5)

অথবা /Or

- (b) কৃষিক্ষেত্রে তথ্য প্রযুক্তিৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা। ভাৰতীয় কৃষিক্ষেত্রে তথ্য প্রযুক্তি প্রয়োগৰ প্ৰতিবন্ধকসমূহ আলোচনা কৰা। 6+6=12

Analyze the importance of information technology on agriculture sector. Discuss the constraints of application of information technology in the agriculture sector of India.

5. (a) গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিৰ বিকাশত কুটীৰ উদ্যোগৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। এনে উদ্যোগবোৰে সম্মুখীন হোৱা সমস্যাবোৰ উল্লেখ কৰা। 7+4=11

Discuss the role of cottage industries on the development of rural economy. Mention the problems faced by these industries in India.

অথবা /Or

- (b) গ্ৰাম্য উদ্যোগৰ বিকাশৰ বাবে ভাৰতত গ্ৰহণ কৰা নীতি আৰু আঁচনিবোৰ আলোচনা কৰা। 11

Discuss the policies and programmes taken in India for the development of rural industries.

6. (a) MGNREGA-ৰ প্রধান বৈশিষ্ট্যবোৰ কি?
MGNREGA-ৰ সফলতা আৰু বিফলতাসমূহ
আলোচনা কৰা। 4+7=11

What are the main features of MGNREGA? Discuss the success and failures of MGNREGA.

অথবা /Or

- (b) গ্ৰাম্য দৰিদ্ৰতাৰ কাৰণবোৰ ব্যাখ্যা কৰা। গ্ৰাম্য দৰিদ্ৰতা
আঁতৰ কৰাত ক্ষুদ্ৰ বিশ্বৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। 6+5=11

Describe the causes of rural poverty.
Discuss the role of microfinance in alleviating rural poverty.

7. (a) গ্ৰাম্য ঋণৰ প্ৰাতিষ্ঠানিক উৎসবোৰৰ বিষয়ে বিশদভাৱে
আলোচনা কৰা। 11

Discuss in detail the institutional sources of rural credit.

অথবা /Or

- (b) গ্ৰাম্য ঋণ গাঁথনিৰ আসোৰাহবোৰ কি? প্ৰাতিষ্ঠানিক গ্ৰাম্য
ঋণ ব্যৱস্থাৰ উন্নয়নৰ বাবে পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা। 6+5=11

What are the weaknesses of the rural credit structure? Suggest the measures for improving the institutional rural credit system.
